

dohodě s ředitelkou školy rozhodli uzavřít o letošních letních prázdninách mateřskou školu na dobu pěti týdnů a to **od 13. 7. do 17. 8. 2009**. Pokud by někdo z rodičů měl problém se zabezpečením svých dětí během této doby, může se obrátit na obec, pokusili bychom se sehnat místa v mateřských školkách v okolí (Borohrádek nebo Týniště).

Dále během února a počátkem března probíhala jednání s paní ředitelkou, ze kterých vyplynulo, že by do letních prázdnin již neměla být mateřská škola uzavřena (to se týká především velikonočních prázdnin). V příštím roce plánujeme uzavření mateřské školky v období červenec – srpen pouze na čtyři týdny.

Jana Řeháčková, místostarostka

Z historie naší obce

Ze staré obecní kroniky

Traduje se, že kroniky oplývají zvláště „černými zprávami“, ani ta naše není výjimkou. Tak alespoň jednu takovou zprávu pro ponaučení dětem i dospělým:

„...Koncem měsíce října r. 1907 vypukla mezi psy v osadě zdejší vzteklina, které padl za oběť lidský život. Jedné noci shlukl se houfec psů pronásledujících vzteklého psa na dvoře rolníka Frant. Židka. Syn téhož Josef, mladík as 16letý, vyšel ven a chtěl kousající se psy rozehnat, avšak jeden z nich vrhl se na něj a pokousal ho na pravé ruce. Hoch, ač měl ruku silně rozdrásanou, teprve druhého dne vypravil se k lékaři, avšak neřekl mu, že pes, kterým byl pokousán, jest podezřelý. Lékař ničeho netuše, ránu mu vyčistil, ovázal a chlapec odebral se domů. Rána ponenáhlu se mu zahojila a na příhodu se zapomnělo.

Pojednou onemocněla hostinskému p. Fr. Říhovi kráva, u které přivolaný lékař zjistil vzteklinu. Při konaném úředním šetření vzpomenuto také na pokousaného chlapce, který k rozkazu okresního lékaře na kvap poslán do ústavu Pasteurova ve Vidni na léčení. Bylo však již pozdě! As po týdenním jeho pobytu v ústavu obdrželi rodiče dne 24. prosince zprávu, že nešťastný chlapec zemřel...“

Ze staré kroniky připravila Jana Řeháčková

Historie prodejen v naší obci

Dva roky je v naší obci otevřená prodejna potravin a drobného zboží. Nám „starším“ je tato služba moc potřebná a velice milá. Těch několik let, kdy v obci nebyla, bylo pro mnohé kruté. Jsme vděčni obci, že pro své občany tuto neocenitelnou a tolik potřebnou službu zajistila.

Ráda bych zavzpomínala na historii „prodejen“ v naší obci 70 let zpět a připomněla mladší generaci, jak to bylo dříve. V obci byla prodejna „družstevní“, později „Jednota“ byla na konci vesnice v domě č. 117, kde nyní bydlí rodina Brandejsových. Byla to pěkná, dosti velká prodejna, měla široký sortiment. Koupilo se tam vše – potraviny, textil, sešity do školy, prodávalo se tam i uhlí, cement, vápno. Pro mléko se tam chodilo s konvičkou a nalévalo se z konví. Prodával tam pan Vrbata Alois s rodinou více než 50 let. Tato prodejna sloužila obci dlouhá léta.

Také byla v obci „Pekárna“ s prodejnou potravin, ta se nacházela v domě č. 73, nyní u Pinkasů. Pan Štefek, majitel a otec paní Pinkasové, pekl chléb, jeho paní prodávala v obchodě, chléb voněl po celé obci a domů se přinesl ještě vlahý, měl křupavé kůrčičky, které jsme jako děti milovaly. Ještě se také pamatuji, že pod skleněným víkem bylo máslo, které některá hospodyňka, než nakoupila, ochutnala. V této pekárně jsme jako

mládež pekli koláče, které jsme prodávali při pouťové zábavě, na parketu na návsi (nyní před sportovním hřištěm).

V této době byla zde ještě jedna menší prodejna, v domě č. 29, nyní u Sládků. Paní Horská, matka paní Olgy Sládkové, měla prodejnu, kde se dalo koupit různé drobné zboží, sešity do školy. Paní Horská prodávala velice dobrou nakládanou zeleninu, kterou dávala do kornoutu, bylo to kyselé a teklo nám to po rukách.

V těchto letech bylo v obci pěkné a dosti velké „Řeznictví“ v domě č. 41, dnes u Dostálů. Tam se šlo pro uzeninu, maso. Pan Dostál měl také udírnu, kde si mohl ten, kdo měl své prasátko, vyudit maso. Paní Dostálová v obchodě prodávala.

V roce 1962 byla postavena za pomoci občanů pěkná samoobsluha „Jednota“, která sloužila do začátku devadesátých let, nyní dům Švehlových, č. 68. Prodejna byla původně přestavena ze staré školy. Od uzavření této prodejny byla obec bez plně fungující prodejny až do roku 2007. Mezi tímto obdobím byla prodejna u Vajglů, řeznictví u Václavíků a pojízdná prodejna.

Věříme pevně, že nám nynější prodejna, vybudovaná naší obcí a vedená panem Charvátém, bude dlouho sloužit.

Ještě bych ráda připomněla, že podle mé matky, která si pamatuje na prodejny v letech 1915 – 1930, byla prodejna u Provozníkůvých č. 7, dále v pohostinství (dnes u Vajglů) bylo řeznictví u Červených, v hostinci (dnes Pod Kaštany) byla prodejna u Pohlů.

Tolik z historie prodejen ve Žďáru.

Hana Petrláková

Zvyky a obyčeje

Masopust, masopust, do kola mě, holka, pust'!

Pod názvem masopust se skrývá období od Tří králů až do začátku půstu. Na Moravě se označuje jako fašank, fašinek nebo ostatky. Oslavy masopustu byly vždycky společenskou událostí a lidé se při ní vždycky dobře bavili. Oblíbily si ho všechny vrstvy obyvatel, od nejchudších až po panovníky. Tak jako proti všem podobným svátkům s tancem, množstvím jídla a přemírou bujnosti, vystupovala katolická církev i proti masopustu. Zákazy však byly zbytečné a ani středověké pokusy přemístit alespoň část oslav do kostelů se nezdařily.

U nás se masopust slavil tři dny. Přípravou býval „tučný“ čtvrtek s pestrým jídelníčkem – hodně jídla včetně masa, jedlo se hovězí, jehněčí i zvěřina, později nastoupila obliba zabijaček a vepřového, případně pečená husa. Tradovalo se, že na tučný čtvrtek musí člověk jíst a pít co nejvíce, aby byl po celý rok při síle. Hlavní zábava začínala v neděli – bohatý oběd a taneční zábava, která často končila až ráno. Velmi často se na masopustní dny plánovaly svatby. Vrcholem masopustu bylo úterý, kdy se pořádaly průvody maškar nebo ve městech se hrály divadelní hry. Dodržovaly se různé místní nebo krajové obyčeje – ostatkové právo (mládež v době masopustu vládla celé vsi), popravy figuríny Masopusta, pochování basy, ukončení přástek s volbou královny přástek, vrkoč pro královnu ze špejlí, sladkého pečiva a ovoce (vých. Čechy). I maškarní průvody měly místní nebo krajová pravidla – tradiční byla maska koně, medvěda s medvědářem, také bába s nůši s dítětem na zádech, Slaměný, nevěsta, Masopust, Turek, kominík, Smrtka a další. Charakteristické pro masopust bylo především smažené pečivo – koblihy, boží milosti, věnce a vrkoče.

Období půstu – únor, březen

Předvelikonoční půst je poměrně dlouhý, začíná hned druhý den po masopustu - na popeleční středu. Půst začíná každý rok v jiný den. Souvisí totiž s Velikonocemi (stanovování data Velikonoc jsem obšírně popisovala v loňském březnovém zpravodaji). Trvá 40 dnů a končí v neděli na Boží hod velikonoční. Po celou tu dobu se nepořádaly žádné zábavy, hlučné svatby a oslavy, platil zákaz nočních milostných obchůzek. Strava se v tu dobu omezovala na jednoduchý bezmasý jídelníček.

Podle církevního výkladu se lidé postí a vzdávají přepychu, protože si připomínají čtyřicet dnů, které Ježíš strávil na poušti, jedl jen prostou stravu a odolával pokušení ďábla.

Omezování jídla nezavedla církev, půst existoval od pravěku. Na konci zimy a začátkem jara lidem nezbývalo mnoho zásob a do nové úrody bylo daleko. A tak se jedla taková jídla, která zasytila, ale zároveň nabyla náročná na množství surovin – polévky, kaše, sušené lesní plody, placky nebo chléb ze zbytků mouky smíchané s různými náhražkami. Později přibýly luštěniny, brambory a rybí maso.

Podle knihy České zvyky a obyčeje připravila Jana Řeháčková

Dětský karneval 22. února 2009

Hospodaření obce v roce 2008

Příjmy v roce 2008 dle účetní evidence činily celkem 4 992 042,- Kč, výdaje pak 3 745 072,- Kč. Obec tedy hospodařila v daném roce s přebytkem 1 246 970,- Kč. Tyto finanční prostředky zůstaly na bankovním účtu a budou použity ke krytí schodkového rozpočtu v roce 2009.

Co bylo z rozpočtu obce hrazeno?

Například byl vybudován nový asfaltový povrch na místní komunikaci u Autodopravy Roman Schrom nákladem 334 694,- Kč. Dále byla za 207 615,- Kč opravena místní komunikace na Horním Žďáru. Došlo také na vyčištění a následnou opravu křížku za 33 843,- Kč. U školy byl vybudován nový chodník a upravena plocha k parkování, celkem za 76 914,- Kč. V minulém roce bylo také

dokončeno oplocení dětského sportoviště včetně základního vybavení v hodnotě 123 911,- Kč. Pro JSDH Žďár nad Orlicí byla zakoupena motorová pila, obuv, ochranné oděvy a rukavice celkem za 41.123,- Kč. Z rozpočtu obce bylo také hrazeno zpracování průzkumů a rozborů a návrhu zadání nového územního plánu v hodnotě 47.600,-. Dále byla provedena částečná obnova veřejné zeleně na obecní návsi, pokácení a nová výsadba celkem za 60.203,- Kč. Pro upřesnění je třeba uvést, že část nákladů na vybudování asfaltového povrchu, územního plánu a dětského sportoviště bylo hrazeno z přijatých krajských dotací.

Jana Šrajbrová, účetní obce

Daň z příjmů za rok 2008: termín pro podání daňového přiznání se blíží

Termín pro podání daňového přiznání se opět blíží. Česká daňová správa upozorňuje všechny daňové poplatníky, kteří mají povinnost podat daňové přiznání k dani z příjmů za rok 2008, že termín pro jeho podání je do 31. března (úterý) letošního roku.

I v letošním roce česká daňová správa nabízí možnost elektronického podání daňového přiznání, která šetří čas jinak strávený na poště nebo na podatelně finančního úřadu. Jen v loňském roce tuto službu využilo o 52.000 poplatníků více, než tomu bylo v roce 2007.

Stejně jako v minulém roce budou pracovníci české daňové správy vyjíždět do vybraných obcí a usnadní tak podání daňových přiznání i mimo podatelny finančních úřadů.

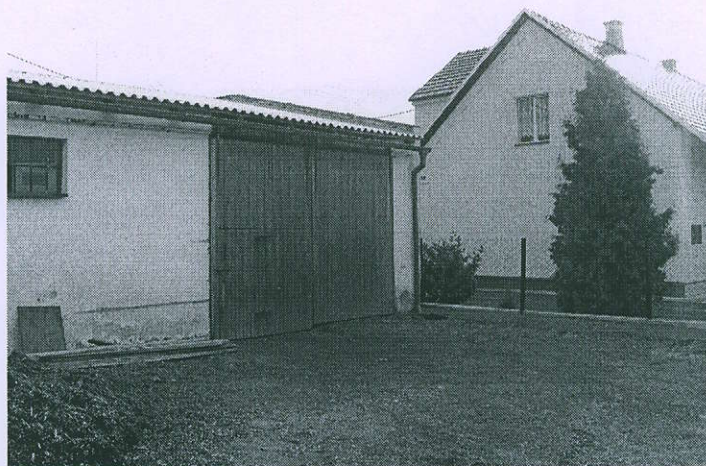
Daňovým poplatníkům, kteří se rozhodnou podat daňové přiznání v listinné podobě na finančním úřadě, nabídneme rozšířené úřední hodiny.

Bližší informace o nabízených službách budeme zveřejňovat v průběhu měsíce února a března na internetových stránkách české daňové správy (<http://cds.mfcr.cz>).

Finanční úřad, Kostelec nad Orlicí

Znáte všechna zákoutí naší obce?

Nová hádanka: Poznáte zastrčené místečko v centru naší obce?

Hádanka z minulého čísla: fotografie byla pořízena z rozcestí u lesa nad vlakovou zastávkou

"Chcete mě???"

V minulém roce byli v katastru obce odchyceni tito dva psi. Jelikož se o ně jejich majitelé (a zřejmě úmyslně) nehlásí, je možné tyto dva pejsky „adoptovat“. Pokud by měl některý z nezadaných páníčků či paniček vážný zájem, bližší informace Vám poskytneme na Obecním úřadě ve Žďaru nad Orlicí.

fenka - kříženec malého vzuřtu

pejsek - kříženec německého ovčáka

Vicehejtman Derner upozorňuje na lichváře

V poslední době se rozmohla nabídka firem, které nabízejí finanční pomoc lidem v nouzi. Tato pomoc se ale ukazuje jako lichvářská, protože tyto firmy mají nastavené smluvní podmínky tak, že člověk v krátké době přijde i o to, co by mu po řádné soudní exekuci zůstalo. Zásadní problém je v tom, že smlouvy o půjčce kromě úroků obsahují vysoké poplatky a sankce a jsou doplněny o tzv. rozhodčí doložku, která zneužívá toho, že se do těchto problémů dostávají lidé, kteří se nejsou schopni orientovat v základní ekonomické a právní problematice. V souvislosti s tím jsem dopisem vyzval poslance a senátory KDU-ČSL, aby podnikli kroky k úpravě současného nevyhovujícího zákona. Společnost by totiž měla lidi v těžké životní situaci přiměřeně chránit!

*Ing. Vladimír Derner, náměstek hejtmána Královéhradeckého kraje
<http://www.derner.cz/>*

Co tedy dělat v nouzi?

1. Nevyhledávat pomoc u firem, které nabízejí finanční pomoc a **nic s nimi nepodepisovat!**
2. Pozor na slevy, předváděcí akce, nabídky zboží zdarma, drobné písmo na smlouvách a letácích
3. Obrátit se v tísní pro radu na proškolené zaměstnance sociálních odborů na úřadech
Sociálním pracovníkům v kraji bylo nabídnuto Krajským úřadem školení „Dluhy trendem současnosti,“ podpořené Evropským sociálním fondem. Pokud na některých úřadech není nikdo proškolen, vyzývám tímto příslušné úředníky k doplnění vzdělání!
4. Vyhledat pomoc v nouzi v poradnách, kde poskytují dluhové poradenství
 - Poradna pro lidi v tísní, Hradec Králové, Velké náměstí 34, tel: 495 591 382, 777 737 612, e-mail: plt@hk.caritas.cz, Konzultační hodiny: PO+ČT pro objednané, ÚT 8:00 – 12:00 a 13:00 – 16:00; ST 8:00 – 12:00 a 13:00 – 18:00)
 - Občanské poradenské středisko, o.p.s. – občanské poradny (www.obcanskeporadny.cz)
 - Hradec Králové, Veverkova 1343, tel: 498 500 357, e-mail: ophk@ops.cz
 - Náchod, Hálkova 432, tel: 491 421 723, e-mail: opnachod@ops.cz
 - Jičín, Tyršova 246, tel: 493 523 495, e-mail: opjicin@ops.cz
 - Trutnov, Horská 5/1 (budova bývalého OÚ), tel: 499 859 301, e-mail: oprutnov@ops.cz
 - AGAPÉ, o.s. – občanská poradna, Rychnov nad Kněžnou, Panská 1492, tel: 494 535 112, e-mail: oprk@wo.cz
 - Sdružení SPES – www.pomocsdluhy.cz, e-mail: spes@pomocsdluhy.cz
 - Farní charita Dvůr Králové nad Labem – občanské poradny
 - Dvůr Králové nad Labem, Palackého 99, tel: 499 620 431, e-mail: obcanska.poradnadk@centrum.cz
 - Jaroměř, nám. Československé armády 16, tel: 739 801 852, e-mail: obcanska.poradnadk@centrum.cz
 - Hořice, Husova 321, tel: 739 801 852, e-mail: obcanska.poradnadk@centrum.cz
 - Rada seniorů České republiky, o.p.s., Hradec Králové Gočárova třída 1620/30-Pražské Předměstí, tel: 495 521 048, e-mail: poradna.hradec.kr@rscr.cz
 - PRO BONO PUBLICO, o.p., Dvůr Králové nad Labem, T.G. Masaryka 40, tel: 499 620 438, e-mail: probonopublico@mkinet.cz
 - Sdružení obrany spotřebitelů – tel: 900 080 808 (8Kč/min), PO-PÁ 8:00-17:00

Krásné Velikonoce, hodně sluníčka a
bohatou pomlázku přejí

zastupitelé obce Žďár nad Orlicí

Společenská kronika

Životní jubilea – leden – březen 2009

70 let	Marie Kuderová
75 let	Věra Klemensová
82 let	Karel Kupka

*Všem jubilantům srdečně blahopřejeme a do dalších let přejeme
pevné zdraví, hodně štěstí, lásky a rodinné pohody.*

Rozloučení

Karel Sackl	r. 1931	DD Albrechtice n. O.
Rudolf Řehák	r. 1924	Peklo nad Zdobnicí
Jiří Faltys	r. 1957	Žďár nad Orlicí, 120
Vlasta Vanická	r. 1916	DD Borohrádek

Pozůstalým vyjadřujeme upřímnou soustrast.

Vydává: Obec Žďár nad Orlicí, čp. 133, Žďár nad Orlicí, 517 23, tel.: 494 371 516,
www.poorlicko.cz/zdar, e-mail: zdar@wo.cz. Náklad 200 výtisků. Neprodejné.

Redakce zpravodaje: Martina Benešová, Mgr. Jana Řeháčková a Jana Šrajbrová.

Publikace je registrována Ministerstvem kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 17619.

Uzávěrka příštího čísla bude 15. června 2009.

Příspěvky můžete odevzdat v písemné nebo elektronické podobě na obecním úřadě, články se uveřejňují bez cenzurního zásahu, nepřijímají se příspěvky vulgární a urážlivé.